ХОВД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Манхан сумын цэцэрлэгийн 2024 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн хураангуй тайлан

Аудитын код: ХОА-2025/171/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Ховд хот 2025 он	Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: Х.Болдбаатар Утас: 70433061 Цахим хаяг: boldbaatarkh@audit.gov.mn Аудитын менежер: А.Цэцэгсүрэн Утас:70432545 Цахим хаяг:tsetsegsurena@audit.gov.mn Аудитор: Ц.Аззаяа Утас:70432545 Цахим хаяг: azzayats@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ХОВД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
84000 Цамбагарав баг, Жаргалант сум, Ховд
Утас: 976-70433061, Факс: 976-70433061
E-mail: khovd@audit.gov.mn

2025.02.20 № 2/45

танай ______ -ны № ______ -т

МАНХАН СУМЫН ХҮҮХДИЙН
ЦЭЦЭРЛЭГИЙН ЭРХЛЭГЧ
О.НАСАНЖАРГАЛ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Ховд аймгийн Манхан сумын Хүүхдийн цэцэрлэгийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Манхан сумын Хүүхдийн цэцэрлэг нийгмийн хамгааллын хөтөлбөрийн хүрээнд БОЭТ-тэй гэрээ байгуулж 1,698.0 мянган төгрөгөөр багш, ажилчдаа эрүүл мэндийн урьдчилан сэргийлэх эрт илрүүлгийн үзлэг шинжилгээнд бүрэн хамруулсан байна.

Аудитын гол асуудал

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 10 арга хэмжээнд улсын төсвөөс 864,190.5 мянга, орон нутгийн төсвөөс 109,485.0 мянга, туслах үйл ажиллагааны орлогоос 11,386.8 мянган төгрөг урьд оны үлдэгдлээс 61,339.6 мянга нийт 1,046,401.9 мянган төгрөгийн санхүүжилтийг баталж, гүйцэтгэлээр 852,827.6 мянган төгрөгийг зарцуулжээ.

Сумын ОНХС-ийн хөрөнгө оруулалтаар 10,000.0 мянган төгрөгийн камержуулалт, өөрийн хөрөнгөөр 3,045.5 мянган төгрөгийн тавилга эд хогшил худалдан авч данс бүртгэлд тусгасан. Сумын ИТХ-ын тогтоолоор 44 нэр төрлийн 418 ширхэг 10,611.6 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг акталж данснаас хасжээ.

Бусад асуудлын хэсэг

Манхан сумын Хүүхдийн цэцэрлэг 2024 онд гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг 8 зорилтын хүрээнд 82 арга хэмжээ хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн байна. Гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг Боловсролын газрын даргаар дүгнүүлэн 94.3 хувьтай үнэлэгдсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлллэс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшний болович үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ХҮНДЭТГЭСЭН:

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Х.БОЛДБААТАР

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

(төгрөгөөр)

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**138,395,498.0**	**238,469,620.0**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	61,796,892.6	192,388,455.0
312	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	61,796,892.6	192,388,455.0
3121	**Төгрөг**	61,796,892.6	192,388,455.0
31211	Төрийн сангийн харилцах	61,796,892.6	192,388,455.0
33	**АВЛАГА**	3,415,980.0	10,000.0
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	3,415,980.0	10,000.0
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	73,182,625.4	46,071,165.0
354	**Хангамжийн материал**	73,182,625.4	46,071,165.0
35410	Бичиг хэргийн материал	15,000.0	72,500.0
35420	Аж ахуйн материал	8,882,200.0	6,184,350.0
35440	Түлш, шатах тослох материал	1,563,000.0	-
35460	Хүнсний материал	14,141,270.0	5,230,460.0
35470	Бусад хангамжийн материал	48,581,155.4	34,583,855.0
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**1,425,818,700.2**	**1,412,205,820.6**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	1,425,818,700.2	1,412,205,820.6
392	**Биет хөрөнгө**	1,418,000,700.2	1,402,549,820.6
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,508,320,512.0	1,508,320,512.0
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(151,818,437.2)	(193,309,019.5)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	73,220,856.6	95,796,616.6
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(41,959,895.3)	(53,664,444.5)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	56,323,055.5	71,870,741.5
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(26,305,391.5)	(26,684,585.6)
39217	Ном	220,000.0	220,000.0
393	**Биет бус хөрөнгө**	7,818,000.0	9,656,000.0
39301	Програм хангамж	550,000.0	550,000.0
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(550,000.0)	(550,000.0)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	8,093,000.0	9,656,000.0
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	(275,000.0)	-
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**1,564,214,198.2**	**1,650,675,440.7**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**1,933,496.4**	**1,560,007.6**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	1,933,496.4	1,560,007.6
413	**Өглөг**	1,933,496.4	1,560,007.6
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	174,509.6	325,657.6
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	39,606.8	-
4136	**Бусад өглөг**	1,719,380.0	1,234,350.0
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	1,539,380.0	1,234,350.0
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	180,000.0	-
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**1,562,280,701.8**	**1,649,115,433.1**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	1,562,280,701.8	1,649,115,433.1

511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	313,113,072.0	314,951,072.0
51101	Өмч: - төрийн	305,295,072.0	307,133,072.0
51106	Эздийн өмчийн бусад хэсэг	7,818,000.0	7,818,000.0
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	1,210,370,493.1	1,295,367,224.3
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,210,370,493.1	1,206,964,513.1
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	88,402,711.3
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	38,797,136.8	38,797,136.8
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**1,564,214,198.2**	**1,650,675,440.7**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

(төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**682,107,655.0**	**1,028,833,708.5**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**26,155,755.0**	**56,801,344.0**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	26,155,755.0	56,801,344.0
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	26,155,755.0	56,801,344.0
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	5,000,000.0	11,386,800.0
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	21,155,755.0	45,414,544.0
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**655,951,900.0**	**972,032,364.5**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	577,065,300.0	864,190,500.0
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	577,065,300.0	864,190,500.0
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	78,886,600.0	107,841,864.5
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	78,886,600.0	107,841,864.5
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**636,068,220.2**	**940,430,997.2**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**636,068,220.2**	**940,430,997.2**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	623,385,092.7	940,430,997.2
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	361,059,748.0	577,187,150.2
210101	Үндсэн цалин	347,468,748.0	375,991,039.1
210102	Нэмэгдэл	-	175,588,191.1
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	13,591,000.0	-
210104	Урамшуулал	-	25,607,920.0
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	45,672,118.5	74,897,600.3
210201	Тэтгэврийн даатгал	31,209,181.9	51,915,900.0
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,625,797.5	5,728,964.1
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,892,878.0	2,851,282.1
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	712,066.1	2,849,054.1
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,232,195.0	11,552,400.0
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	76,322,572.6	108,085,257.7
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,149,872.6	7,196,257.7
210302	Түлш, халаалт	69,962,700.0	99,009,000.0
210303	Цэвэр, бохир ус	1,210,000.0	1,880,000.0
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	5,923,500.0	30,917,050.4

210401	Бичиг хэрэг	134,000.0	4,220,000.0
210402	Тээвэр, шатахуун	2,029,050.0	3,823,750.0
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	3,760,450.0	5,878,150.0
210408	Бараа материал акталсны зардал	-	16,995,150.4
2105	**Нормативт зардал**	64,811,535.9	67,258,425.0
210502	Хоол, хүнс	64,811,535.9	67,258,425.0
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	1,226,800.0	-
210604	Урсгал засвар	1,226,800.0	-
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	1,110,000.0	9,551,480.0
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	-	8,256,280.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,110,000.0	1,295,200.0
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	67,258,817.8	72,534,033.6
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	8,824,500.0	5,323,100.0
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,388,100.0	3,300,000.0
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	56,046,217.8	63,910,933.6
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	12,683,127.4	-
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	11,099,100.0	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	11,099,100.0	-
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	1,584,027.4	-
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,584,027.4	-
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**46,039,434.8**	**88,402,711.3**
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	193,333.2	-
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	193,333.2	-
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	(193,333.2)	-
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**45,846,101.6**	**88,402,711.3**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

(Төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**660,951,900.0**	**983,419,164.5**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**5,000,000.0**	**11,386,800.0**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	5,000,000.0	11,386,800.0
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	5,000,000.0	11,386,800.0
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	5,000,000.0	11,386,800.0
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**655,951,900.0**	**972,032,364.5**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	577,065,300.0	864,190,500.0
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	577,065,300.0	864,190,500.0
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	78,886,600.0	107,841,864.5
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	78,886,600.0	107,841,864.5
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**599,500,987.6**	**852,827,602.1**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**599,500,987.6**	**852,827,602.1**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**586,817,860.1**	**852,827,602.1**

2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	361,188,226.4	575,031,585.6
210101	Үндсэн цалин	260,046,809.5	378,136,996.1
210102	Нэмэгдэл	84,638,927.8	170,056,519.5
210104	Урамшуулал	16,502,489.2	26,838,070.0
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	45,670,046.2	76,861,917.0
210201	Тэтгэврийн даатгал	31,168,189.0	48,607,704.7
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,648,063.7	10,920,111.7
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,896,670.0	2,473,551.5
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	715,796.1	2,971,323.4
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,241,327.4	11,889,225.7
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	76,322,572.6	106,561,864.5
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,149,872.6	6,763,000.0
210302	Түлш, халаалт	69,962,700.0	97,446,000.0
210303	Цэвэр, бохир ус	1,210,000.0	2,352,864.5
2105	**Нормативт зардал**	69,889,060.0	62,014,125.0
210502	Хоол, хүнс	69,889,060.0	62,014,125.0
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	980,000.0	1,280,000.0
210604	Урсгал засвар	980,000.0	1,280,000.0
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	1,110,000.0	7,588,300.0
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	-	6,293,100.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,110,000.0	1,295,200.0
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	31,657,955.0	23,489,810.0
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	28,950,855.0	16,030,160.0
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,707,100.0	7,459,650.0
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**12,683,127.4**	**-**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	11,099,100.0	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	11,099,100.0	-
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	1,584,027.4	-
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,584,027.4	-
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**61,450,912.4**	**130,591,562.4**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	61,450,912.4	130,591,562.4
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		61,796,892.6
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	61,796,892.6	192,388,455.0

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

(Төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	**2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	313,113,072.0	38,797,136.8	1,210,370,493.1	1,562,280,701.8
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	(3,405,980.0)	(3,405,980.0)

C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**313,113,072.0**	**38,797,136.8**	**1,206,964,513.1**	1,558,874,721.8
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	1,838,000.0	-	-	1,838,000.0
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	88,402,711.3	88,402,711.3
C08	**2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**314,951,072.0**	**38,797,136.8**	**1,295,367,224.3**	1,649,115,433.1
D01	**2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**314,951,072.0**	**38,797,136.8**	**1,295,367,224.3**	1,649,115,433.1
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	(3,405,980.0)	(3,405,980.0)
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**314,951,072.0**	**38,797,136.8**	**1,291,961,244.3**	1,645,709,453.1
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	1,838,000.0	-	-	1,838,000.0
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	88,402,711.3	88,402,711.3
D09	**2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**316,789,072.0**	**38,797,136.8**	**1,380,363,955.6**	1,735,950,164.4

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

(Төгрөгөөр)

Эдийн засгийн ангилал	**Үзүүлэлт**	**Тайлант оны**	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	**Гүйцэтгэл**
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	1,046,401,900.0	852,827,602.1
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	1,046,401,900.0	852,827,602.1
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	1,046,401,900.0	852,827,602.1
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	736,858,100.0	575,031,585.6
210101	Үндсэн цалин	502,978,300.0	378,136,996.1
210102	Нэмэгдэл	216,795,400.0	170,056,519.5
210104	Урамшуулал	17,084,400.0	26,838,070.0
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	83,595,000.0	76,861,917.0
210201	Тэтгэврийн даатгал	56,846,700.0	48,607,704.7
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,685,500.0	10,920,111.7
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,343,700.0	2,473,551.5
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,343,700.0	2,971,323.4
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	13,375,400.0	11,889,225.7
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	108,205,000.0	106,561,864.5
210301	Гэрэл, цахилгаан	6,763,000.0	6,763,000.0
210302	Түлш, халаалт	97,446,000.0	97,446,000.0
210303	Цэвэр, бохир ус	3,996,000.0	2,352,864.5
2105	**Нормативт зардал**	65,583,500.0	62,014,125.0
210502	Хоол, хүнс	65,583,500.0	62,014,125.0
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	1,280,000.0	1,280,000.0
210604	Урсгал засвар	1,280,000.0	1,280,000.0
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	13,979,200.0	7,588,300.0
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	11,386,800.0	6,293,100.0

210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,592,400.0	1,295,200.0
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	36,901,100.0	23,489,810.0
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	28,631,700.0	16,030,160.0
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	8,269,400.0	7,459,650.0
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,046,401,900.0	983,419,164.5
1310	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	864,190,500.0	864,190,500.0
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	864,190,500.0	864,190,500.0
1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	109,485,000.0	107,841,864.5
132001	Орон нутгийн төсвөөс	109,485,000.0	107,841,864.5
120004	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	72,726,400.0	11,386,800.0
1E+06	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	11,386,800.0	11,386,800.0
1E+06	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	61,339,600.0	-
4	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		**61,796,892.6**
5	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**		**192,388,455.0**

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

3.1 Аудитаар нийт 8,225.2 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрлээ.

Аудитаар 2,297.9 мянган төгрөгийн бүртгэл тайлагналын алдаа [1] -г залруулж баталгаажуулав.Үүнд:

- Тайлант онд ирсэн хөрөнгө бүртгээгүй, тайлант үеийн үр дүнг дутуу тусган илэрхийлсэн тул 2,297.9 мянган төгрөгөөр тайланг залрууллаа.

Залруулагдаагүй нийт 5,927.3 мянган төгрөгийн зөрчил нь тогтоосон ерөнхий материаллаг байдлын түвшнээс бага байгаа тул “Өөрчлөлтгүй” дүгнэлт өгсөн.

Аудитаар нийт 5,927.3 мянган төгрөгийн 3 зөрчил[2] илэрснээс, 5,093.7 мянган төгрөгийн төлбөрийн акт, 833.6 мянган төгрөгийн алдаа зөрчлийг арилгах давтан гаргахгүй байх 2 зөвлөмж өгсөн.

3.2 Төлбөрийн акт

5.1.1 Тайлант онд хэрэгсэн сүү хөтөлбөрийн хүрээнд хэмнэгдсэн зардлыг төсөвт буцаан төвлөрүүлээгүй 5,093.7 мянган төгрөгийн зөрчил илэрсэн нь Төсвийн тухай хуулийн 45 дугаар зүйлийн 45.2-д “Төсвийн захирагчийн төсвийн дараах зарцуулагдаагүй үлдэгдлийг төсвийн хэмнэлтэд тооцохгүй бөгөөд тухайн үлдэгдлийг тухайн шатны төсвийн ерөнхий дансанд төвлөрүүлнэ”, 45.2.1-д “нэгжид ногдох норм, нормативаар тооцон төсвийг нь баталсан ба гүйцэтгэл нь анх тооцсон нэгжийн тоо хэмжээнээс бага бол”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18.1-т “Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ”, 20.2.5-т “дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах” гэсэн заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төлбөрийн акт тогтоосон

[1] Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

[2] *Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.*

3.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

3.3.1 Цалингийн нэмэгдэлтэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Батлагдаагүй орон тоонд бичиг хэрэг хавсарсны нэмэгдэл олгосон *нь Төсвийн тухай хуулийн 16.5.3. “батлагдсан цалингийн сан, орон тооны хязгаарт багтаан төсвийн байгууллагын орон тоо, ажиллагчдын цалин хөлсийг тогтоох”; 16.5.9. “дээд шатны төсвийн захирагчийн зөвшөөрснөөр үйл ажиллагааны үр дүнг дээшлүүлэх, чиг үүргийн давхардлыг арилгах, ажлын ачааллыг нягтруулах, бүтээмжийг дээшлүүлэх зорилгоор байгууллагын дотоод зохион байгуулалтын бүтцийг батлагдсан орон тооны хязгаар, төсвийн хүрээнд шинэчлэн тогтоох” Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15.2.6. “байгууллагын бүтэц, чиг үүргийг оновчтой тодорхойлж, цалин хөлсийг орлого, гүйцэтгэл, үр дүн, үр ашигтай нь уялдуулан олгох” гэсэнтэй тус тус нийцээгүй байна.*

Өгсөн зөвлөмж: Бичиг хэрэг хавсарсны нэмэгдлийг зогсоох, шаардлагатай бол дээд шатны төсөв захирагчийн зөвшөөрөл авч уг нэмэгдлийг олгох эсэхийг шийдвэрлэх.

3.3.2 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш санхүүжилтийн орлого, халаалтын зардал мэдээлээгүй байгаа нь *Шилэн дансны тухай хуулийн 6.4.5.цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг гүйлгээ тус бүрээр, гүйлгээний агуулга, хүлээн авагчийн нэр;” гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.*

Өгсөн зөвлөмж: Хуульд заасан хугацаанд холбогдох мэдээллийг үнэн зөв байршуулан Шилэн дансны хуулийн хэрэгжилтийг хангаж ажиллах

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2025 оны 05 дугаар сарын 01-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

6.1 Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл */мянган төгрөгөөр/*

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Алдааны утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс:				Зөвлөмж	
								Залруулсан		Залруулаагүй			
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	тоо	Дүн	тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Манхан сумын цэцэрлэг	Тайлант онд ирсэн хөрөнгө бүртгээгүй, тайлант үеийн үр дүнг дутуу тусган илэрхийлсэн.	1	2,297.9	1	730.0	1	1,567.9	1	2,297.9				
Нийт дүн		**1**	**2,297.9**	**1**	**730.0**	**1**	**1,567.9**	**1**	**2,297.9**				

6.2 Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл */мянган төгрөгөөр/*

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	**Алдаа, зөрчлийн товч утга**	**Нийт алдаа, зөрчлийн дүн**		**Үүнээс:**							
				Төлбөрийн акт		**Албан шаардлага**		**Зөвлөмж**		**хуульд**	
		Тоо	**Дүн**	**Тоо**	**Дүн**	**Тоо**	**Дүн**	**Тоо**	**Дүн**	**Тоо**	**Дүн**
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Манхан сумын цэцэрлэг	Батлагдаагүй орон тоонд бичиг хэрэг хавсарсны нэмэгдэл олгосон	1	833.6					1	833.6		
	Сүү хөтөлбөрийн үлдэгдлийг төвлөрүүлээгүй.	1	5,093.7	1	5,093.7						
Нийт дүн		**3**	**5,927.3**	**1**	**5,093.7**			**2**	**833.6**		

6.3 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал */мянган төгрөгөөр/*

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	**Алдаа, зөрчлийн товч утга**	**Нийт алдаа, зөрчлийн дүн**		**Үүнээс:**					
		Тоо	**Дүн**	**Төлбөрийн акт**		**Албан шаардлага**		**Зөвлөмж**	
				Тоо	**Дүн**	**Тоо**	**Дүн**	**Тоо**	**Дүн**
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Манхан сумын цэцэрлэг	Шилэн дансны тухай хуулийг хэрэгжүүлэн ажиллаагүй	1	-					1	0
Нийт дүн		**1**	**-**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1**	**0**